

Teodora Prieto Gutiérrez¹

De 58 anys, casada amb dos fills.

Natural de Alcañices (Zamora) i veïna de Madrid.

De professió: mestressa de casa.

Ingressa a la presó de dones Las Ventas de Madrid el 12 de maig de 1939. Consell de Guerra de 17 de maig de 1939.

En el sumari obert s'acusa a Teodora Prieto Gutiérrez i al seu marit Valeriano San José com porter del bloc de pisos del carrer Santa Bárbara núm. 3 de Madrid, de denunciar i fer detenir els veïns del bloc. El seu fill Valeriano San José Prieto l'acusen d'haver anat voluntari a les milícies arribant al grau de tinent, un exemple de delictes familiar que va recuperar el franquisme.

Teodora nega les acusacions de forma rotunda però serà sentenciada a una pena de 12 anys i 1 dia de reclusió menor per auxili a la rebel·lió. Ingressa a la presó de les Oblates el dia 4 d'agost de 1939 i va morir de **broconeumonia** l'11 de setembre de 1939. Defunció certificada pel Dr. Miquel Aleu Padreny.

Va ser enterrada a la fossa comuna del cementiri de Tarragona².

El 30 de juliol de 1943 li és commutada la pena inicial a la de 6 anys i 1 dia de presó major. La maquinaria administrativa franquista quasi quatre anys després de la seva mort li revisa la pena.

---

¹Arxiu Històric de la Defensa, Madrid S.U. 13.152. Arxiu Històric Provincial de Tarragona expedient 912328. Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona. Llibre de registre del cementiri de Tarragona.

²Arxiu Històric de la Ciutat Tarragona. Llibre de registre del cementiri de Tarragona.

Francisca del Pilar Polo³

De 50 anys, vídua amb dos fills, natural de Cáceres i veïna de Cáceres.

De professió: portera.

El 18 d'abril de 1939 entra a la presó de dones de Las Ventas de Madrid i passa per Consell de Guerra el 28 d'abril de 1939.

La sentència del consell de guerra amb data 28 d'abril, dicta:

“Que Francisca del Pilar Polo portera de la casa número 26 de la calle de San Mateo, manifestaba su simpatía por el Régimen marxista: toleró i animó los insultos que un niño, hijo suyo, dirigía a los vecinos de ideas de orden y proporcionó a la Policía los informes sobre la tendencia política de los vecinos, diciendo quienes eran los derechistas”.

És condemnada per auxili i excitació a la rebel·lió a la pena de 6 anys i 1 dia, commutada per la de 3 anys el 19 de maig de 1940. Mor el 17 de febrer de 1940 a la infermeria de la presó de les Oblates de Tarragona per **“asistolia cardíaca post-astemica”**, el certificat de defunció és emès pel Dr. Miquel Aleu Padreny.

Fou enterrada a la fossa comuna del cementiri de Tarragona⁴. La revisió de la seva pena arribà tres mesos després de la seva mort.

---

³ Arxiu Històric de la Defensa, Madrid S.U. 3.788. Arxiu Històric Provincial de Tarragona expedient 911964. Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona Llibre de registre del cementiri de Tarragona.

⁴ Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona. Llibre de registre del cementiri de Tarragona.

Dolores Díaz Vale⁵

De 57 anys, soltera, natural de Vivero (Lugo) i veïna de Madrid.

De professió: dona de fer feines.

Ingressa a la presó de dones de Madrid el 3 de maig de 1939; el seu Consell de Guerra és de 20 de maig de 1939, essent condemnada per auxili a la rebel·lió a 12 anys i 1 dia de reclusió menor, commutada a 2 anys. Seguint la política de dispersió de presos, ingressa a la presó de les Oblates de Tarragona el 4 d'agost de 1939. Mor el 28 de maig de 1940 a Tarragona.

L'inici del sumari contra Dolores Díaz Vale s'origina per les declaracions jurades de dos llogaters del carrer Conde Duque núm. 28 de Madrid.

En el consell de guerra de 20 de maig consta el següent:

“Hechos probados y así lo declara el Consejo que Dolores Díaz, presentó una denuncia contra D. Matías García y D. Francisco Quirós en la Comisaría de la calle Ancha, basándose en unas palabras contrarias a la causa roja que había escuchado de dichos señores, los cuales luego fueron puestos en libertad, si bien se celebró contra los mismos un juicio en el que fueron absueltos, y donde prestó testimonio de cargo la procesada”.

Dolores Díaz Vale és condemnada a 12 anys i 1 dia de reclusió menor per un delictes d'auxili a la rebel·lió, commutada a 2 anys el 10 de maig de 1940, amb les accessòries d'inhabilitació absoluta durant 12 anys i 1 dia i les de la llei de responsabilitats polítiques.

Mor el 28 de maig de 1940 a les 08.00 h per col·lapse a conseqüència d'una **“intercolitis aguda”** a la presó de les Oblates de Tarragona. Certificat de defunció emès pel Dr. Angel Serrano Salagaray.

Fou enterrada a la fossa comuna del cementiri de Tarragona⁶.

---

⁵ Arxiu Històric de la Defensa, Madrid S.U. 11.344. Arxiu Històric Provincial de Tarragona expedient 904308. Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona. Llibre de registre del Cementiri de Tarragona.

Maria Grau Mondet⁷

De 40 anys, casada i amb tres fills bessons.

Natural de Girona i veïna de Madrid.

De professió: barretaire.

Instrucció: primeres lletres.

El 13 de juny de 1941 ingressa a la presó de dones de Calzada de Oropesa (Toledo) i el

25 de març de 1942 ingressa a la presó de les Oblates.

Mor el 3 de juny de 1942 a la infermeria de la presó habilitada de les Oblates de

Tarragona a les 05.00 h per assistència a conseqüència d'una “**estreptocococenia**”. El

certificat de defunció emès pel Dr. Miquel Aleu Padreny així ho certifica.

Fou enterrada a la fossa comú del cementiri de Tarragona⁸.

No s'ha localitzat l'expedient del seu Consell de Guerra.

No se sap si la seva família es va assabentar de la seva mort ni si els seus descendents

encara la busquen.

---

⁶Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona. Llibre de registre del cementiri de Tarragona.

⁷Arxiu Històric Provincial de Tarragona expedient 907818. Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona Llibre de registre del cementiri de Tarragona. Registre Civil de defuncions n. 301/42.

⁸Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona. Llibre de registre del cementiri de Tarragona.

Mercedes Velasco Cabezas⁹

De 40 anys, soltera.

Natural de Valladolid i veïna de Valladolid.

De professió: modista.

Instrucció: primeres lletres.

El 13 de juny de 1939 ingressa a la presó de dones de Calzada d'Oropesa (Toledo).

El 25 de març de 1942 ingressa a la presó de les Oblates.

Mor l'1 de juliol de 1942 a la infermeria de la presó habilitada de les Oblates de Tarragona a les 06.00 h per "neumonía caseosa", segons consta en el certificat de defunció emès pel Dr. Miquel Aleu Padreny.

Fou enterrada a la fossa comú del cementiri de Tarragona¹⁰.

---

⁹ Arxiu Històric Provincial de Tarragona, expedient 916818.

¹⁰ Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona. Llibre de registre del cementiri de Tarragona.

Ernestina Sobredo Archel¹¹

De 40 anys, soltera.

Natural de Buenos Aires (Argentina) i veïna de Madrid.

De professió: mestressa de casa.

Instrucció: sap llegir i escriure.

El 26 d'abril de 1942 ingressa a la presó de les Oblates, procedent de la presó de dones de Calzada de Oropesa (Toledo).

Mor el 3 de juliol de 1942 a la infermeria de la presó habilitada de les Oblates de Tarragona a les 13.00 h de "neumonía caseosa", d'acord amb el certificat de defunció emès pel Dr. Miquel Aleu Padreny.

Fou enterrada a la fossa comú del cementiri de Tarragona¹²

---

¹¹Arxiu Històric Provincial de Tarragona, expedient 914996.

¹²Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona. Llibre de registre del cementiri de Tarragona.

Carmen Lucas Rangel¹³

De 40 anys, soltera.

Natural de Madrid i veïna de Madrid.

De professió: mestressa de casa.

Instrucció: analfabeta.

El 13 de juny de 1941 ingressa a la presó de dones de Calzada de Oropesa (Toledo).

El 25 de març de 1942 ingressa a la presó habilitada de les Oblates de Tarragona.

Mor el 12 de juliol de 1942 a la infermeria de la presó de les Oblates de Tarragona a les 07.00 h de “**pneumonia caseosa**”.

Certificat de defunció emès pel Dr. Miquel Aleu Padreny.

Fou enterrada a la fossa comú del cementiri de Tarragona¹⁴.

---

¹³Arxiu Històric Provincial de Tarragona, expedient 908423.

¹⁴Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona. Llibre de registre del cementiri de Tarragona.

Ana Gómez Pérez¹⁵

De 23 anys, soltera.

Natural de Morata de Jalón (Saragossa) i veïna de Saragossa.

De professió: prostituta.

Instrucció: només sap llegir.

El 5 de març de 1942 ingressa a la presó de Saragossa a disposició del Cap Superior de Policia per les seves activitats de prostituta. El 9 d'abril de 1942 ingressa a la presó habilitada de les Oblates.

En la seva fitxa antivenèria consta positiu de sífilis

Mor el dia 27 de desembre de 1942 a la infermeria de la presó de les Oblates de Tarragona d'una "tubercolosi pulmonar cavitaria". El certificat de defunció és emès pel Dr. Miquel Aleu Padreny.

Fou enterrada a la fossa comú del cementiri de Tarragona¹⁶.

---

¹⁵Arxiu Històric Provincial de Tarragona expedient 906743.

¹⁶Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona. Llibre de registre del cementiri de Tarragona.